

Profesor dr hab. n. med. Leszek Ceremużyński

1932–2009

Curriculum vitae

Profesor Leszek Ceremużyński był znaną i cenioną postacią w środowisku medycznym i kardiologicznym w Polsce i na świecie.

Urodził się w 1932 r. w Lublinie. Egzamin maturalny zdał w 1950 r. w Żyrardowie. W latach 1950–1955 studiował na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie. W latach 1957–1959 odbył służbę wojskową w terenowym szpitalu w Żarach. Następnie pracował w charakterze lekarza rejonowego w Warszawie i równocześnie jako wolontariusz w IV Klinice Chorób Wewnętrznych Akademii Medycznej (kierownik prof. Z. Askanas).

W grudniu 1960 r. prof. L. Ceremużyński uzyskał etat asystenta w tej Klinice i pracował w niej przez kolejnych 14 lat. W Klinice uzyskał specjalizację II stopnia z zakresu chorób wewnętrznych i w 1965 r. tytuł doktora medycyny. Pracę habilitacyjną przygotował w 1968 r., a w 1970 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego za pracę pt.: „Katecholaminy we krwi i w moczu, czynność tarczycy i kory nadnerczy oraz poziom insuliny w zawale serca o dobrym i złym przebiegu”.

W latach 1968–1972 odbył staże naukowe i kliniczne w ośrodkach kardiologicznych w Londynie, Edynburgu, Pradze, Budapeszcie i Berlinie. Zainteresowania naukowe prof. L. Ceremużyńskiego w tym okresie dotyczyły odczynu humoralnego i hormonalnego w ostrym zawale serca. Opublikował wraz ze współpracownikami szereg nowatorskich prac, zarówno doświadczalnych, jak i klinicznych, w których wykazał szkodliwy wpływ nadmiaru katecholamin na mięsień serca, rolę hormonów tarczycy i hormonów kory nadnerczy w zawale serca oraz znaczenie względnego niedoboru insuliny i hiperglikemii dla przebiegu

zawału serca. Profesor L. Ceremużyński zbadał wpływ szeregu interwencji metabolicznych na przebieg zawału serca, takich jak: zastosowanie beta-blokerów, klonidyny, mieszanki polaryzacyjnej, sterydów, metizolu.

W 1974 r. został ordynatorem jednego z oddziałów wewnętrznych Szpitala Grochowskiego z zadaniem utworzenia tam placówki dydaktycznej AM.

W latach 1975–1983 był specjalistą Miasta Stołecznego Warszawy do spraw kardiologii. W roku 1984 uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1993 profesora zwyczajnego medycyny.

W 1980 r. Ośrodek Naukowo-Dydaktyczny AM w Szpitalu Grochowskim został przekształcony w II Klinikę Kardiologii Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego. W kolejnych latach Profesor tworzył i rozbudowywał ten ośrodek kardiologiczny, zaczynając od bardzo skromnego wyposażenia i małego zespołu. Do roku 2002 specjalizację II stopnia z zakresu chorób wewnętrznych uzyskało ok. 40 lekarzy, a z kardiologii 12. Profesor L. Ceremużyński był promotorem 18 przewodów doktorskich i opiekunem 5 habilitacji.

Zainteresowania naukowe prof. Ceremużyńskiego w tym okresie dotyczyły osi renina-angiotensyna-aldosteron w zawale serca, aktywacji płytek krwi i leukocytów w zawale serca, roli niedoboru magnezu. Profesor przeprowadził pierwsze polskie wieloośrodkowe badanie dotyczące skuteczności podawania amiodaronu w zawale serca. Publikacja tego badania (*Polish Amiodarone Trial*) jest najczęściej cytowaną polską pracą w dziedzinie kardiologii.

Profesor L. Ceremużyński był inicjatorem prowadzenia w Polsce międzynarodowych wieloośrodkowych badań kli-

nicznych. Dzięki swojemu dorobkowi naukowemu i pozycji międzynarodowej zdobył zaufanie i podjął współpracę z renomowanymi ośrodkami kardiologicznymi, m.in. Oxford University (prof. Peter Sleight) i Mc Master University w Hamilton w Kanadzie (prof. Salim Yusuf). Współpraca ta owocowała udziałem wielu polskich ośrodków kardiologicznych w znanych badaniach międzynarodowych.

Wobec trudności w zdobyciu sprzętu na potrzeby Kliniki Kardiologii prof. Ceremużyński założył Fundację Proclinica. Za uzyskane środki unowocześniono pracownię echokardiograficzną oraz pracownię testów wysiłkowych, od podstaw utworzono pracownię elektrofizjologii inwazyjnej i hemodynamiki. Dziś Klinika ma najwyższy, III stopień referencyjności, pełni 24-godzinny dyżur leczenia inwazyjnego zawału serca, wykonuje zaawansowane procedury elektrofizjologiczne, jest dużym ośrodkiem (liczącym 98 łóżek) leczącym ponad 4 tys. chorych rocznie.

Przez 13 lat prof. L. Ceremużyński organizował doroczne konferencje dydaktyczne „Kardiologia światowa” w Teatrze Polskim w Warszawie, będące przeglądem aktualnego piśmiennictwa z głównych działów kardiologii. Cieszyły się one dużym zainteresowaniem i skupiały co rok ok. tysiąca uczestników. Profesor, organizując konferencje dydaktyczne, a także w codziennej pracy dydaktycznej, stosował nowoczesne standardy prezentacji i wykładów. Zajęcia dydaktyczne prowadzone przez Profesora miały bardzo dobrą opinię wśród słuchaczy.

Ważnym obszarem działalności prof. Ceremużyńskiego było Polskie Towarzystwo Kardiologiczne (PTK). W 1970 r. został sekretarzem Zarządu Głównego. Od 1986 r. był wiceprezesem, a w latach 1990–1995 prezesem Zarządu Głównego PTK. Pełnił także różnorakie funkcje w strukturach Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego (ESC) – przez szereg lat jako członek Komitetu Naukowego Kongresów Europejskich, a w latach 2000–2002 jako członek *Nominating Committee* tej organizacji. W 1996 r. został zaproszony do zespołu opracowującego wytyczne ESC dotyczące postępowania w stabilnej chorobie wieńcowej.

Dwie kadencje działalności prof. L. Ceremużyńskiego jako prezesa PTK były okresem przełomowym dla środowiska kardiologicznego. Wzrosła znacznie liczba członków, rozszerzyła się współpraca międzynarodowa PTK, kongresy PTK nabrały charakteru międzynarodowego, powstał klub młodych kardiologów. Dzięki rekomendacjom Profesora polscy kardiolodzy znaleźli się w strukturach ESC.

W latach 1990–2005 prof. L. Ceremużyński był redaktorem naczelnym *Kardiologii Polskiej*, oficjalnego pisma PTK. Dzięki ogromnej aktywności Profesora miesięcznik ten stał

się najwyżej ocenianym czasopismem medycznym, indeksowanym w Medline i samofinansującym się. Jego nakład zwiększył się do ponad 2 tys. egzemplarzy. Na łamach *Kardiologii Polskiej* zostało przeprowadzonych wiele akcji integrujących środowisko kardiologiczne w Polsce.

Profesor L. Ceremużyński był członkiem rad redakcyjnych następujących czasopism kardiologicznych: *Evidence-Based Cardiology*, *Internet Journal Timely Topics in Medicine*, *Cardiovascular Diabetology*, *Journal of Heart Disease*.

Był członkiem z wyboru międzynarodowych towarzystw naukowych: *Fellow of the European Society of Cardiology*, *Fellow of the American College of Cardiology*, *Fellow of the British Cardiac Society*, *Fellow of the European Society of Clinical Investigations*, Członkiem Honorowym *Hungarian Cardiac Society*, Członkiem Honorowym PTK. Był członkiem Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia (1976–1980), Komisji Patofizjologii PAN (1974–1980), Rady Naukowej Instytutu Kardiologii (1980–1990).

Profesor L. Ceremużyński opublikował ok. 150 prac naukowych, z tego ponad 80 za granicą, w pismach zachodnich. Prace te były cytowane ok. 1200 razy. Ponadto uczestniczył jako członek komitetów naukowych w badaniach opublikowanych pod akronimami, których liczba cytatów wynosi ok. 2100.

Został zaproszony do wygłoszenia kilkudziesięciu zagranicznych wykładów i przewodniczył ponad 30 sesjom na dużych kongresach międzynarodowych, był także członkiem ich komitetów naukowych.

Z różnych obszarów działalności społecznej Profesora do najważniejszych należy założenie w 1989 r. stowarzyszenia pod nazwą „Obywatelski Komitet Budowy Szpitala Kardiologicznego im. Marszałka J. Piłsudskiego”. Wobec dużego zapotrzebowania na nowoczesne leczenie kardiologiczne w Warszawie Profesor podjął inicjatywę budowy szpitala kardiologicznego z funduszy społecznych, zapraszając do stowarzyszenia wiele autorytetów. Pomimo trudności i opóźnień nadal jest szansa na realizację tego wielkiego planu.

Profesor L. Ceremużyński był wybitnym, zasłużonym lekarzem kardiologiem i badaczem. Wykształcił pokolenie lekarzy, w tym 4 profesorów medycyny. Stworzył jeden z najaktywniejszych ośrodków kardiologicznych w Polsce. Twórczo rozwinął szkołę kardiologiczną Profesora Askana. Był autorem oryginalnych odkryć w medycynie, cytowanych w klasycznych podręcznikach. Położył ogromne zasługi dla polskiej kardiologii jako wieloletni prezes PTK i redaktor naczelny *Kardiologii Polskiej*.